

The Horse of Jenin

TROUPE COURAGE/
ALAA SHEHADA

Via zelfrelativering naar verzet

Lotte Ogiers
Gezien op 03 september 2025 NTGent (in het kader van Het Theaterfestival)

De Palestijnse acteur en komiek Alaa Shehada kreeg bij zijn geboorte een miniatuurpaardje van zijn grootvader. Hij kon toen nog niet vermoeden dat dit een terugkerend symbool zou worden. In zijn hilarisch drieste solo ‘The Horse of Jenin’, in een regie van Katrien van Beurden en Thomas Ouwerkerk, geeft hij dat paard nu terug. Dit paard hinnikt en stampt. Van zo’n dier word je blij. Je durft te wedden dat voortaan niemand nog spreekt over dat van Troje.

05 SEPTEMBER 2025

In april 2002 voerde het Israëlische leger een grote invasie uit op de Palestijnse stad Jenin. De jonge Alaa Shehada speelde met zijn vrienden tussen de brokstukken terwijl de Duitse kunstenaar Thomas Kilpper ook al plannen had

met dat materiaal. Kilpper bouwt met vijftien Palestijnen een enorm paard uit die bewijsstukken. Als teken van vrijheid en geweldloos verzet krijgt dat paard van Jenin zelfs een rondpunt dat voor vele stadsbewoners een monumentaal ijkpunt werd voor hun leven en geschiedenis.

In het luchtige kader van comedy voert Shehada een hedendaagse commedia dell'arte op.

Jenin is een wervelende plek waar kinderen met hun PlayStation willen spelen, jongens verliefd worden en Alaa Shehada al snel wist dat hij 'an artist' (*plechtig*) wou worden. Het is een plek waar het miniatuurpaardje uitgroeit tot een vrijheidssymbool waar niemand nog twijfelend omheen kan draaien. Zeker niet wanneer dat paard verdwijnt in november 2024 door Israëlische bulldozers en nooit meer wordt teruggegeven aan de jongens en meisjes die tussen de poten van dat gammele dier hun jeugd beleefden.

Waar Alaa Shehada je in het begin nog wijs maakt dat 'The Horse of Jenin' een participatieve stand-up show zal worden met handgeklap en stoeiende vierde-wanddoorbreking, is het snel duidelijk dat hij zijn levendige jeugdverhalen uit Jenin niet zomaar in een vrijblijvend zaalshowtje wil gieten. In dat luchtige kader van comedy voert Shehada een hedendaagse commedia dell'arte op die uit de gruzelementen van onrechtvaardig geweld een beklijvend verzetsbeeld afbreekt en weer opbouwt. Geheel in traditie van het Italiaanse verzetstheater uit de 17e eeuw toont Alaa Shehada, onder de vleugels van het Nederlandse collectief Troupe Courage, dat verbeelding een overlevingsvorm is. Des te schokkender zijn daarom de videobeelden van de blije intrede van het brokstukkenpaard van Kilpper. Shehada toont ze pas na het applaus en de beslotenheid van zijn voorstelling. De realiteit torpedeert je verbeelding van dat paard. De aanhangwagen met het stalen ros schrijdt door het desolate landschap van Palestina. Dit vrijheidssymbool is fragiel. Je ziet de joelende kinderen. Afwachtende blikken. Alles is echt. Welk paard valt er nu nog te bouwen?

Shehada vraagt ook aan het publiek om in eigen boezem te kijken.

Met grote gebaren en duizenden stemmen weet Shehada je mee te nemen in zijn *trip down memory lane* die heel herkenbare jeugdgevoelens verbindt met de verwoestende geschiedenis van een onderdrukt volk. Die constante spanning tussen de intimiteit van het opgroeiende kind en de oorverdovende bezetting beklijven in de mimescènes wanneer Shehada zijn gezicht achter bruinrode commedia dell'arte-maskers verschuilt. Je houdt je adem in wanneer je zijn jeugdvriend Ahmed of zijn stokoude grootvader ziet stralen van de zeggingskracht. De ogen van Shehada flikkeren en via zijn gevoelige bewegingen kan je verbeelden hoe die personages door de straten van Jenin liepen. Zonder woorden stromen de beelden, die levens. Achter al die anonieme gezichten schuilen mensen die niet meer gezien worden in ver-van-mijn-bed-show-debatten of numerieke oplijstingen. De gekozen stilte toont elke adem- én levenskracht van mensen die echt bestaan.

"We are sooo sweeeeeet, everything is sweeeet," vat Shehada de beschrijving van zijn geboortestad aan. In één adem noemt hij ook de watermeloenen die nu vooral buiten Jenin en Palestina opduiken als symbool voor onze zoetsappige medestand. Die Westerse hypocrisie blijft doorheen 'The Horse of Jenin' doorschemeren. Shehada hamert er niet op, maar via zijn uitvergrote zelfhumor

vraagt hij ook aan het publiek om in eigen boezem te kijken. Zo klopt hij telkens op zijn buik wanneer hij een nieuwe herinnering koppelt aan zijn gewicht. Het personage van zijn leerkracht Engels, die dweept met het Westen, wordt hilarisch tenenkrullend bij monde van Shehada. Gebeurt het echt dat Westerse dramadocenten naar het Palestijnse Theatre of Freedom afzakken voor een lesje traumaverwerking? “Breathe in, breathe out. Occupation is in the mind,” laat Shehada je lachen terwijl je toch wat dieper wegzakt in je stoel. ‘The Horse of Jenin’ gaat op zo’n momenten niet over een paard, maar toont een reusachtige *elephant in the room*. Met charismatische bravoure wekt Shehada dit beest tot leven.